

ג'סי ג'קסון - יריבה החדש של מעשלת בג'ין

יישום החוקים האנטי-פמיניסטיים הוטל על גוף ממלכתי, הנושא את השם המלבב "הוועדה למניעת הטאיים ולעידוד המידות הטובות". הוועדה, המעוררת ללא ספק את קינאת האורתודוקסים שלנו, היא בעלת סמכויות נרחבות של חקיקה וביצוע.

היא הטילה איסור מוחלט על רחצה משותפת בבריכות שחייה, וגרמה לכך שמלונות הפאר בריאד ובג'דה פשוט סגרו את הבריכות. בגדי-נשים הוצאו מחלונות-הראווה, ועל נשים נאסר למדוד בגדים בחנויות, שמא ייפגע המוסר. אסור גם למדוד שמלות אצל חייטים ממין זכר. אבל בעת ובעונה אחת, מונעים נשים מלעבוד בענף זה.

מישטרת-המוסר סגרה גם את כל המספרות ומכוני-היופי לנשים ברחבי המדינה. לאחיות בבתי-החולים מותר לטפל רק בנשים, ולמורות אסור להיכנס לכיתה שבה לומדים תלמידים-זכרים. הסטודנטיות נאלצות להסתגר במעין הרמון, והרצאות הפרופסורים מוודרות אליהן בטל-וויזיה במעגל סגור. פקידות ומוכרות חייבות לעבוד בחדרים נפרדים, ולהשתמש בכניסות ובמעליות מיוחדות.

לאחרונה בנה הבנק המרכזי הסעודי שני גורדי-שחקים מודרניים בריאד. בקומות העליונות הותקנו מחשבים אולטרה-מודרניים, שהופעלו בעיקר על-ידי מתכנתות אמריקאיות. בהעדר מעליות נפרדות, נאלצה הנהלת הבנק לפטר את המתכנתות.

מישטרת-המוסר (מוטוואה), הכפופה לוועדה הממשלית לטוהר-המידות, מגלה חריצות וקנאות בלתי-רגילים. השוטרים, בדרך כלל מבוגרים שזקנם צבוע בחינא, פרצו לאחרונה למיסעדה סינית בריאד, וציוו על נשים אירופיות בלתי-מצועפות לעזוב את המקום.

כתב אובזרוור, שביקר באחרונה בריאד, מספר שהי שוטרים נוהגים לשוטט בשווקים ולהוציא אנשים בכוח מהחנויות, לתפילה. בעת האחרונה הוטל איסור על עריכת טכסים דתיים לא-מוסלמיים, ותפילות בכנסיות נוצריות במישלחת הצבאית האמריקאית ובמיפעלים מערביים אחרים נפסקו כליל. אפילו מכירת צלבים כתכשיטים נאסרה על-ידי המישטרה הדתית.

תהליך המודרניזציה הטכנולוגית בערב הסעודית מלווה, באורח פראדוקסלי, בשיבה מואצת לאמונה הבסיסית המוסלמית. הכלכלה זקוקה לידיים עובדות, והסעור דים מייבאים פועלים מכל העולם. בעת ובעונה אחת הם מונעים מהנשים לצאת לעבודה ולתרום את תרומתן.

יותר ויותר נשים זוכות עתה בערב הסעודית, לחינוך גבוה, והאיסור להשתמש בהשכלה לקידומן הכלכלי והחברתי רק מגביר את תחושת-התיסכול העמוקה שלהן. הכפייה הדתית הגוברת, השימור הקנאי של המיבנה החברתי הפיאודלי, האוריינטציה הפוליטית האנטי-קומוניסטית והשמרנית, והפיתוח המזורז של כלכלה קפיטליסטית מודרנית, הופכים את ערב הסעודית למעבדה מרתקת של תהליכים חברתיים ופוליטיים סותרים.

כרגיל, מתעלמים האמריקאים מהכתובת על הקיר, טומנים ראשם בחול ומסרבים להביא בחשבון את הזעזוע הבלתי-נמנע, שאת השלכותיו הבינלאומיות אי-אפשר יהיה לרכך בקוסמטיקה נוסח קמפדייוויד.

פרו: פחות פרחים.

יותר זכויות

אלפי הקונים במרכז המיסחרי של לימה, בירת פרו, היו עסוקים ברכישת מתנות לקראת יום-האם, שהפולחנים הקאתוליים מעניקים לו מקום מכובד מאד בדרום-אמריקה. הם הופתעו מהפגנה קטנה, אך מאורגנת היטב, של נשים פמיניסטיות, שמחו נגד המיסחר והצביעות הגלויים ביום האם.

"יום אחד של חג, 364 ימים של ניצול מחפרי!" היתה הסיסמה העיקרית שנשאו המפגינות. הכרזה המבריקה ביותר היתה: "יותר זכויות — פחות פרחים". הקסם והאמת שבה הורגים מההקשר הפרואי.

לעומת ארצות-אחרות בדרום-אמריקה, בפרו אפשר, לפחות, להפגין. הפמיניסטיות הצביעו בכוח על המתנות, שרובן מיובאות מהארצות המפותחות, בעיקר ארצות-הברית.

בפרו חל איסור על ביצוע הפלות מלאכותיות וכי-אחוז מהמיטות במחלקות הגינקולוגיות תפוסות על-ידי נשים הסובלות מתוצאות של גרידות שבוצעו בסמיטות אפלות ובאורח עצמי. קשה מאד להשיג בפרו אמצעי-מניעה נגד הריון, שהם נחלתן הבלעדית-כימעט של נשים מהמעמד הבינוני. רק 20 אחוז מנשי פרו עובדות בשכר, המגיע רק ל-46 אחוז משכרם של הגברים.

רוב הנשים הפמיניסטיות בפרו הן נשואות, בגילים שבין 30 ל-50. לרובן רקע פוליטי שמאלי או קאתולרי-ראדיקלי.

נשים צעירות יותר אינן נוטות להשתתף במאבק הפמיניסטי. הן רואות בפמיניזם מוצרי-יבוא אמריקאי מוב-הק, המטפל בשיטחיות רק בסימפטום בודד אחד של בעיית-הניצול. המאבק-החשוב באמת הוא המילחמה באימפריאליזם, לצד הגברים הפרואיים, שגם הם קורבן לניצול.

ג'סי ג'קסון
מדיכוי ג'זעני —

של אמריקה האחרת. ג'קסון וחבריו לא ישכחו, שהדבר נגרם על-ידי ישראל — המוחזקת בעיניהם כידידה וכשותפה של דרום-אפריקה.

ערב הסעודית: האשה קורבן הכפייה הדתית

ערב הסעודית אינה מוכנה לוותר לשכנה האיראני האית-אללה רוח-אללה חומייני, על-מדליית-הזהב של הקנאות המוסלמית.

המלך חאלד נחשב בעיני הריאקציה הימנית הבינלאומית כשליט יציב. אחרי ככלות הכל, הוא חולש על אוצרות-נפט עצומים, מגלה עיונות רבה לקומוניזם הבינלאומי, ומאפשר לחברות הגדולות הופש-פעולה כלכלי עצום בתוך ארצו.

נכון שמיבנה החברה והמישטר בערב הסעודית מזכיר רים את התקופה החשוכה ביותר בימי-הביניים, אבל מאות משרדים ליחסי-ציבור בכל רחבי העולם המערבי, הממור מנים על-ידי חברות-הנפט, עושים כמיטב יכולתם לשיפוץ התדמית.

מדי פעם בפעם מסתננים לעיתונים קטעי מידע מזווית-עין על הוצאות פומביות להורג, קטיעות ידיים לגנבים, ואפילו עונשי-מלקות לאנשי-עסקים מערביים, שחטאו בשתיית ויסקי. אבל קשה לדבר על סערות-רוחות אנטי-סעודיות כתוצאה מכך.

ערב הסעודית עדיין משתייכת למחנה "הנכון" במערך-הכוחות הבינלאומי, וההון הגדול בארצות-הברית ובמערב-אירופה שומר עליה כעל בבת עינו.

מישטרת-מוסר. לאחרונה הוחמרו מאד הגזירות נגד הנשים בערב הסעודית, ואילו היחס העויין כלפי נשים זרות מונע מהן לאישי משרות פנויות רבות. שנוצרו כתוצאה מהמפכה הטכנולוגית והתעשייתית, שחלה ב-עיקבות תולוגי הנפט.

"לאבד הורה אחד זה אולי חוסר-מזל", הבריק אוסקר ויילד באחד ממחזותיו, "אבל לאבד את שניהם — זהו כבר חוסר-אחריות!"

אפילו עטו השנונה של ויילד היתה נאלמת דום נוכח מחללה המדיניים של ממשלת-ישראל. מאז מילחמת 1967, איבדה ישראל כל אחיזה במיזרח אירופה, ברוב רובו של העולם השלישי ובשכבות נרחבות של דעת-הקהל במערב-אירופה ובצפון-אמריקה.

הקרע עם אירגוני השחורים המתונים בארצות-הברית, שנוצר בעיקבות פרשת אנדרו יאנג, איננו אלא חוליה נוספת בתהליך הבלתי-נמנע.

הקהילה השחורה בארצות-הברית עולה עתה על פסים של מודעות חדשה, לא רק לעוצמתה הכמותית (קרוב ל-25 מיליון איש), אלא גם למיקומה הייחודי במפה הפוליטית הבינלאומית, כגשר לאפריקה ולארצות העולם השלישי.

הברית הישנה בין המנהיגים הליברליים, המתונים השחורים, לבין יהדות ארצות-הברית, הולכת ונהרסת. בעיקר בשל המחלוקת בענייני אש"ף. אבל תהליכי-הסחף קיימים כבר מזה שנים רבות. על השחורים עוברת רדיקליזציה מתמדת, ואילו היהודים, או, למיצער, המימסד היהודי, עוברים לצידו השמרני של המיתרס הפוליטי. שכם אחד עם הסנטורים הנרי ג'קסון, דניאל פטריק מוי ניהאן ושאר תומכי ליבוי המילחמה הקרה.

יורשו של קינג. עמדת הקהילה השחורה כלפי דרום-אפריקה עשויה לתרום רבות למאבק בתוך ארצות-הברית נגד החברות הבינלאומיות הגדולות, התומכות בממשלת פרטוריה, בשל אינטרסים כלכליים חשובים. תפיסות אידיאולוגיות גיועניות נועדו לסייע לתעמולה שהן מנהלות להנצחת האפרטהייד, ויש להן, כמוכן, קרקע פורייה מאד בדרום-אפריקה.

לאחרונה ביקר בדרום-אפריקה המנהיג הכושי-אמריקאי ג'סי ג'קסון, שפרשת יאנג הפכה אותו ליריב תקיף של ממשלת-ישראל.

ג'קסון הוא לוחם ותיק לזכויות המיעוטים בארצות-הברית, ונחשב בעיני רבים כיושרו של מרטין לותר קינג. בצד ההכרזות המיליטנטיות הרגילות נגד דרום-אפריקה, חשף ג'קסון את אופיו הנצלי של המישטר מבחינה כלכלית ואת מעורבותה של ארצות-הברית בהצלחתו ובשיגשוגו.

"על ארצות-הברית לסגור מיד את כל החברות והמיפ"עלים הכלכליים והעסקיים בדרום-אפריקה!" הכריז ג'קסון, אחרי ביקורו במפעלי פורד וג'נרל מוטורס. מדובר ב-350 מיפעלים, ובהשקעות בסדר-גודל של 1.7 מיליארד דולר.

ג'קסון התרשם קשות ממצבם של השחורים במפעלים האמריקאים, והתריע על כך ש"השחורים אינם מנצלים כלל את הפוטנציאל שלהם. רק מעטים מהם הגיעו לתפקידי-ניהול, ואין בכלל שחורים בקרב מקבלי-ההחלטות".

גרוע מהיטלר. ג'קסון סירר ברחבי דרום-אפריקה ומשך להופעותיו רכבות שחורים. הוא הופיע בסוואטא, הפרבר השחור הענקי והמיליטנטי של יוהנסבורג, כשהוא עוטה עור-זברה, ובידו כידון ומגן בנוסח אפריקאי שיבטי.

הביקורת הקשה שהוטחה כלפיו על-ידי גיוענים לבנים לא הרשימה אותו במיוחד. חברי-המלנט דרום-אפריקאי, מהאגף השמרני ביותר של המפלגה הלאומנית, ג'ון ויילי, דרש את גירוש המיידי מדרום-אפריקה, והגדירו כסוכן קומוניסטי, המשתף פעולה עם אירגונים שמאלניים בארצות-הברית. אבל ג'סי ג'קסון לא נרתע. הוא ידע היטב שממשלת דרום-אפריקה לא תעז לגרשו.

לפני 10 אלפים שחורים מריעים בסוואטו, הוקיע את האפרטהייד כמישטר אלים מעצם מהותו. "המישטר הגיני יזני שולט באמצעות הפחד, הוא פוגע בחופש, שורף את הגוף ומגביל את חיי-הרוח. האפרטהייד גרוע מהיטלר!"

ג'קסון החליט שהמאבק למען השחורים בדרום-אפריקה קה חייב לחרג מהמיסגרת המסורתית של יי-נפש, הנלחמים למען שיתוף השחורים בספורט או לביטול ההפרדה הגיועית בבתי-הקולנוע ובמיסעדות.

בסכמו את רשמיו מדרום-אפריקה הגדיר ג'קסון את האפרטהייד כמישטר של ניצול כלכלי. המיעוט הלבן רודה ברוב השחור, שולל ממנו זכויות-אזרח וצלם-אנוש כדי לתרום אותו למערכת-הייצור בתנאים של כימעט-עבודות. דרום-אפריקה שורצת ממש משקיעים אמריקאיים, קנדיים, בריטיים, צרפתיים וגרמניים. לבנק בארקליס, למשל, יש שלוחות כלכליות-פיננסיות בכל הערים הגדורות בדרום-אפריקה, והוא שותף בחברות-בת ובמיפעלים תעשייתיים המשגשים בעיקר תודות לעבודתו הנולה של הופעל השחור, חסרי-הזכויות, העובד תחת איום מתמיד של גירוש לאזורים השחורים השיבטיים, שבהם קיימת פשוט חרפת-רעב.

למען יאנג. ג'סי ג'קסון מגלם בדמותו את האידיאליסט השחור החדש, והניתוח שלו איננו רק מוסרי, אלא גם מציאותי ויורד לפרטי-פרטים.

עם שובו מדרום-אפריקה הוא העמיד את עצמו בראש המאבק לעבר אנדרו יאנג. שסימל עבור אפריקה כולה את הסיכוי למדיניות אמריקאית שונה. התפטרותו של יאנג מהווה מהלומה כבדה עבור אפריקה, פסיכולוגית ופוליטית, ואולי היא אפילו מבשרת את קץ המיתוס